

STEUNMAATREGELEN VOOR ONDERNEMINGEN EN PARTICULIEREN IN HET KADER VAN DE COVID-19-CRISIS

Steunmaatregelen van de Vlaamse Overheid

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

1

1

ONDERZOEKSDOMEIN

Economische steunmaatregelen aan ondernemingen en particulieren voor het opvangen van economische gevolgen van de gezondheidsmaatregelen:

- maatregelen van **2020**
- *geen* relancemaatregelen
- federale overheid, gemeenschappen en gewesten

Selectie Vlaamse maatregelen:

- coronapremies en water- en energievergoeding
- 45 maatregelen > 1 miljoen euro

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

2

2

ONDERZOEKSVRAGEN

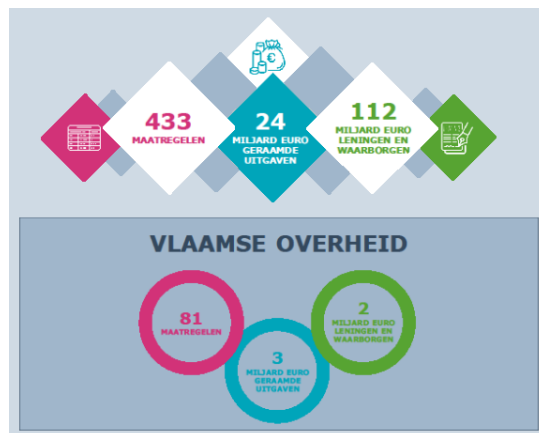
1. Welke economische steunmaatregelen gericht op ondernemingen en particulieren heeft de overheid genomen als antwoord op de coronacrisis?
2. In welke mate waarborgt het beslissingsproces, rekening houdend met de hoogdringendheid, de vaststelling van coherente en onderbouwde steunmaatregelen aan ondernemingen en particulieren?
3. Bieden het reglementaire kader en de organisatie van de controle waarborgen voor een rechtmatig gebruik van de steunmaatregelen?
4. In welke procedures is voor de opvolging en evaluatie van de afzonderlijke steunmaatregelen voorzien?

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

3

3

INVENTARIS

Verken de maatregelen via <https://covid19.rekenhof.be/#tab-1>

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

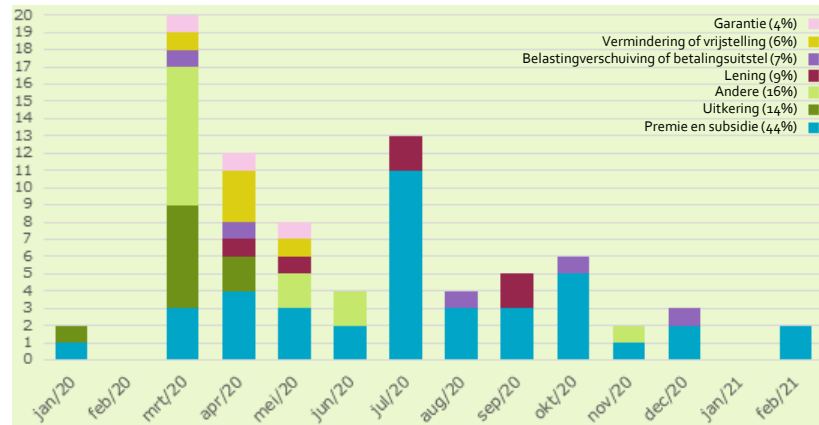
4

4

INVENTARIS

Vlaamse maatregelen

Verdeling van het aantal maatregelen per maand en per type

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

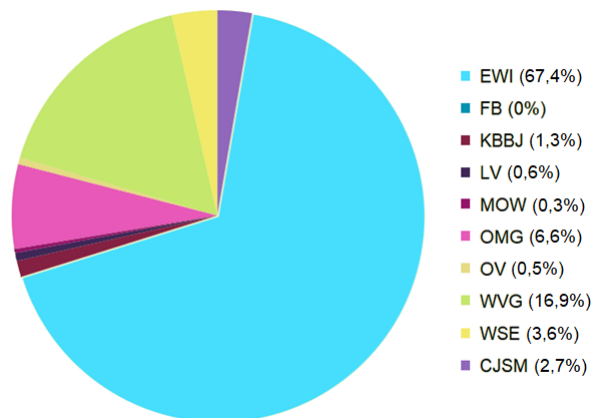
5

5

INVENTARIS

Vlaamse maatregelen

Verdeling van de uitgegeven steun in 2020 volgens beleidsdomein

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

6

6

COÖRDINATIE EN TOTSTANDKOMING

Globale aanpak

Geen **structurele** coördinatie tussen bestuursniveaus.

Mogelijke gevolgen:

- onvoldoende coherentie
- weinig succesvolle maatregelen ander bestuursniveau
- risico op over- of ondersubsidiëring
- niet naleven Europese staatssteunregelgeving

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

7

7

COÖRDINATIE EN TOTSTANDKOMING

Vlaamse aanpak algemeen

Totstandkoming weinig gedocumenteerd, tenzij decretaal geregeld.

Interne coördinatie: Vlaamse Regering

Afstemming met veld/noden:

- overleg met belangengroepen en sociale partners
- zelden advies Raad van State en reguliere adviesorganen

Geen basisplanning voor crisisaanpak.

Ontwikkel strategie voor aanpak crisissen met plotse grote economische impact, met aandacht voor coördinatie met andere overheden.

Realiseer gemeenschappelijke databank van alle overheidssteun aan ondernemingen om onderlinge afstemming, naleving regelgeving en evaluatie te faciliteren.

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

8

8

COÖRDINATIE EN TOTSTANDKOMING *Coronapremies*

Doelstelling

Faillissementen vermijden van bedrijven getroffen door de coronavirusmaatregelen, door snel directe financiële steun te verlenen.

→ algemeen en summier

Gevolgen:

- moeilijker voorwaarden te bepalen wegens gebrek aan duidelijk kader
- mogelijks moeilijker te evalueren

Formuleer de doelstelling van een steunmaatregel expliciet en voldoende uitgebreid.

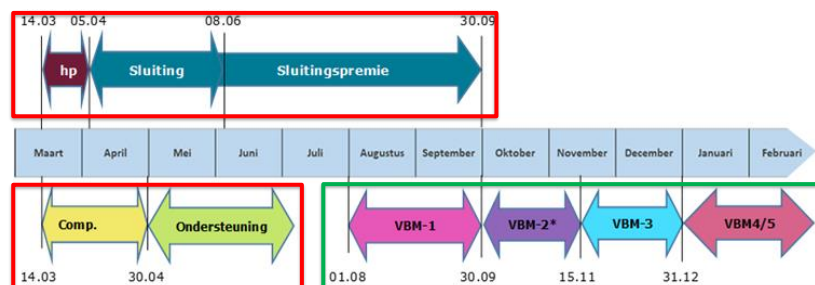
Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

9

9

COÖRDINATIE EN TOTSTANDKOMING *Coronapremies*

Middel

forfaitair

VS.

variabel

→ steun niet in lijn met doelstelling

Zet vergoedingsmechanismen in verhouding tot de noden in.

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

10

10

COÖRDINATIE EN TOTSTANDKOMING

Coronapremies

Voorwaarden

1. basistoekeningsvoorwaarden
→ afgestemd op doel en controleerbaar, maar arbeidsintensieve controle
2. bijkomende voorwaarden
 - logische beperkingen toepassingsgebied: enkel voor economisch actieve bedrijven, link met Vlaanderen
 - bijdrage tewerkstelling en sociale zekerheid
 - wijst op achterliggende neven doelstellingen
 - wel makkelijker te controleren (databanken)
3. afwezigheid nevenvoorwaarden
→ geen voorwaarden inzake naleven fiscale verplichtingen, besteden steun, financiële gezondheid bedrijven, etc.

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

11

11

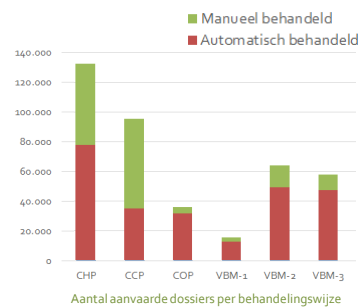
UITVOERING EN CONTROLE

Coronapremies

Aanvraag

Aanvraagprocedure

- snelle opstart
- gebruiksvriendelijk
- gebruik authentieke bronnen en verklaring op eer
 - snelle beslissing en uitbetaling bij grote volumes
 - verschuiven van controle naar inspectie achteraf

Automatische behandeling *of* manuele behandeling
(getrapt of gefocust)

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

12

12

UITVOERING EN CONTROLE

Coronapremies

Datastromen

Gebruik authentieke gegevensbronnen essentieel om risico's te beheersen.

- snelle opstart datastromen
- betrouwbare kwaliteit van data

5 authentieke gegevensbronnen:

- KBO
- RSZ
- FOD Financiën
- RSVZ
- RIZIV

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

13

13

UITVOERING EN CONTROLE

Coronapremies

Datastromen

Vereiste snelheid en betrouwbaarheid niet altijd voldaan:

- trage juridische procedures
- technische obstakels
- draaischijf MAGDA
- gegevens niet altijd actueel

Overleg met andere overheden over verbetering procedures gegevensuitwisseling, aanpassing procedures in crisistijd en over IT-infrastructuur voor snelle uitwisseling.

Inventariseer problemen met kwaliteit van gebruikte authentieke gegevensbronnen en overleg hierover met bevoegde overheid.

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

14

14

UITVOERING EN CONTROLE *Coronapremies*

Inspectie

3 pijlers inspectiestrategie

- ad hoc aangedragen dossiers
- risicoanalyse
- fraudedetectietool

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

15

15

UITVOERING EN CONTROLE *Coronapremies*

Inspectie

Risicoanalyse hinder- en sluitingspremie obv 3 vlagjes

- snel opgestart
- alle dossiers uit risicoanalyse geïnspecteerd
- risicoanalyse **niet** bijgestuurd

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

16

16

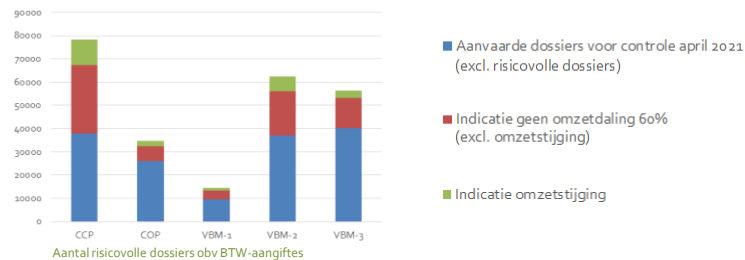
UITVOERING EN CONTROLE

Coronapremies

Inspectie

Risicoanalyse omzetgerelateerde premies obv BTW-aangiftes

- laat aangevat
- risicoanalyse **wel** bijgestuurd
- hieruit bleek: groot aandeel risicovolle dossiers

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

17

17

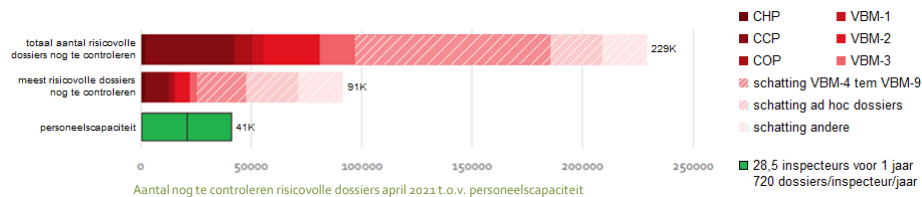
UITVOERING EN CONTROLE

Coronapremies

Inspectie

Inspectiestrategie is afgestemd op personeelscapaciteit.

- personeelscapaciteit slechts geleidelijk verhoogd en niet in verhouding met het *totaal* aantal risicovolle dossiers

Voorzie tijdig voldoende middelen voor een efficiënte en effectieve controle.

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

18

18

UITVOERING EN CONTROLE

Coronapremies

Terugvordering

Indicatie van hoge terugvorderingspercentages:

- controle CHP obv risicoanalyse (3 vlagjes) → 50%
- controle CHP obv lijst Graydon → 57%
- controle CHP obv lijst Vilvoorde (ad hoc dossiers) → 75%
- controle omzetgerelateerde premies obv controle CHP → 73%
- steekproef omzetgerelateerde premies obv risicoanalyse → 94%
- steekproef omzetgerelateerde premies omzet 2019 = omzet 2020 → 100%

→ inspectie heeft groot terugverdieneffect

Neem parameters over terugverdieneffect op in inspectiestrategie.

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

19

19

MONITORING EN EVALUATIE

Coronapremies

Monitoring

- veel gegevens over begunstigten
- geen gegevens over dossiers uit klachten en meldingen

Nog geen formele evaluatie bij afsluiten audit

- **wel** tussentijdse bijsturing

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

20

20

MONITORING EN EVALUATIE

Andere maatregelen

Monitoring

- vooral financiële gegevens
- soms periodieke rapporteringsverplichting

Weinig evaluaties bij afsluiten audit

- soms *geen* evaluatie gepland
- soms *wel* tussentijdse bijsturing (impliciete evaluatie)

Evalueer de doelmatigheid van steunmaatregelen aan ondernemingen en particulieren.

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

21

21

STEUNMAATREGELEN VOOR ONDERNEMINGEN EN PARTICULIEREN IN HET KADER VAN DE COVID-19-CRISIS

Steunmaatregelen van de Vlaamse Overheid

Commissie Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie, 13 januari 2022

22

22